

Sotsiaalse elukooli olen ma lõpetanud puudulikuga!

«Bordellis on alati midagi romantilist, sest see peidab endas palju saladusi,» leiab Mart Sander. Multitalent avaldab oma uue romaani «Litsid» valguses, et temagi on olnud klient lõbumajas, kuid raamat – see keskendub pigem suursündmuste lahkamisele Eesti ajaloos.

Mart Sanderil (47), kellel täitub tänavu ka kolmkümmend aastat laval ja lausa nelikümmend televisioonis, näikse olevat alati mitu rauda tules. Lisaks augusti alguses ilmuvale raamatule kavandab ta oma mononäidendi «Juhuslik nimetaja» tuuri enam kui paarikümnes Eesti linnas, sinna sekka ülesastumine iga artisti unistustelaval New Yorgis Broadwayl, samuti Chicagos, Baltimore'is ja võimalik, et Torontoski.

Mardi Tõnismäe galeriis on tunda värskelt valminud õlimaali-de eriomast hõngu, ta ise on uljas ja heatujuline.

Sul täitub tänavu laval kolmkümmend aastat. Millisest märgilisest ülesastumisest sa seda aega ise arvestad ja kui detailselt see sulle meenub?

Esinemisest Tallinna vanalinna päevadel koos ansambliga Modern Fox aastal 1985. Mäletan seda vägagi detailselt – toimus see Harjumäe kõlakojas. Muuseas, juba paar nädalat hiljem filmiti seesama, minu esimene laul ka üles, just sealsamas, vanalinna päeva-

dest rääkiva dokfilmi jaoks, nii et minu õnneks või õnnetuseks võib seda tänagi näha. On päris piinlik.

Tegelikult tähistab see tärimin pigem professionaalse muusikutee algust, samal aastal alustasin ka tööd Estonia teatri ooperikooris. Olin 17aastasena kõige noorem laulja teatris. Tegelikult olin sinna lavale sattunud juba ligi kümnekond aastat varem RAMi poistekoori liikmena, keda kasutati, kui etenduses oli vaja lastekoori.

Samas, oma teletöös võiksin tähistada lausa neljakümmendat juubelit – muusikakesk-kooli esimese klassi õpi-lasena valiti mind osalema noorte kirjandussaa-tesse «Reis raamatute maailma», mis tutvustas lastele meie lastekirja-nikke. Seal osalesin, kui ma ei eksi, ühe või kaks hooaega. Seega võin seda lugeda oma järjepideva teletöö alguseks küll. Muuseas, kirjanikuks olin ma tahtnud saada juba enne kooli, seega see saade sobis mulle väga hästi.

Mäletad sa ise või on ema-isa meenutanud sulle sinu esimest või värvikaimat esinemist lapsepõlves?

Mind pandi pidevalt esinema lasteaiaast peale. Aga üks väga värvikas ja valusalt emotsionaalne kord on meeles: koostati mingi lasteaiaorkester, et siis kas näärivanaile või sõjaveteranile esineda – seda enam ei mäleta. Kõigile anti kätte mingid kolisevad ja ragisevad «pillid», et sina puhu seda ja sina kõlista toda. Kasvatajatädi Eevi ise klamberdas pianiinol mingit mudilaslaulu ja nii see «orkester» töötas. Mulle anti kätte triangel, mis kogu selles plastmassist pasunate ja plekktrummide virvarris oli tegelikult ainus õige muusikariist. Ma ei julgenud sellega niisama laamendada, ootasin muudkui muusikas õiget kohta, et oma panus anda. Ilmselt ootasin liiga kaua, sest pärast esimest proovi kasvatajatädi võttis triangu minult ära ja ütles: «Sina ei tunne rütmi!» Olin meeletult haavunud.

See lugu tuletas ennast mulle meelde, kui ma juba täiskasvanuna Estonias töötades tegin koos Pirjo Levandiga telesarja «Ooperilabor». Pirjo salvestas koos teatri orkestriga mingit laulu, aga kuna ühte löökpillimängijat polnud kohal, siis dirigent andis triangu mulle, öeldes: «Produtsent peab siis ise olukorra päästma!» Ja nii saingi mängida trianguit akadeemilises orkestris. Oleksin tahtnud hüpata tädi Eevi juurde ja hüüda: «Said nüüd!» Aga kättemaks pole ilus ja tädi Eevi on ka ilmselt juuba ammu taevase lasteaia kaitseingel.

Eesti turu välksus nõuabki ilmselt universaal-

sust – sind võib ühtaegu tituleerida nii lauljaks, saate- ja õhtujuhiks, näitlejaks, lavastajaks, kirjanikuks, dirigendiks, kunstnikuks ja galeriipidajana ka ettevõtjaks. Millal, ja ennekõike millega seoses sa üldse tundsid, et oled andekas?

Kui mõtlema hakata, siis pigem on see kilustatus, ilusti öeldes «mitmekülgsus», ajendatud pigem sellest, et mulle on lapsest peale öeldud, et ma ei ole piisavalt tugev oma erialal. Ma olen ju läbinud nullklassist peale professionaalse muusiku kadalipu ja see pole jätnud ruumi mingiteks illusioonideks. Mind on esinejaks drillitud nagu tsirkusehobust ja seal maailmas mett moka peale ei määrita. Ilmselt seetõttu ongi mul alati olnud vajadus ennast ka muudel aladel tõestada. Aga tegelikult, veel enne kui alustasin muu-

sikaõpinguid, olin tahtnud saada kirjanikuks või kunstnikuks. Ammu enne, kui tundsin noote või olin mõnda instrumenti katsunud, olin täis joonistanud lõputud paberid ja kaustikud. Vanemad hankisid mulle isegi lõuendpappi ja õlivärvid – tol hallil ajal pidi olema kunstnike liidu liige, et neid saada. Aga ma nii kohutavalt tahtsin just õlimaali teha. Käisime emaga tihti Kadrioru lossis ja ma ei väsinud imetlemast Johann Köleri maale. Olin muidugi tulemuses meeletult pettunud, sest mingit

õlimaali tehnika algõpet polnud ma ju saanud. Nüüd olen mõnevõrra parem.

Tegelikult ma suhtun oma elus nii muusikasse, lavakunsti, kujutavasse kunsti kui ka kirjandusse kui ühte tervikusse. Wagner ütles selle kohta *gesamtkunst*, ühendkunst – kõigi kunstiliikide sümbioos.

Aga mis puutub saatejuhtimisse, siis pole ju meil olemas mingit saatejuhtide «kõrgemat kolledžit», mis väljastab professionaalse saatejuhi diplomeid – seda tööd suudab teha igauks, kes ei kokuta, suudab paar lauset meelde jätta ja ei kuku astudes pikali. Ma ei leia, et ma tahaks ennast selle töö kaudu kuidagi defineerida.

Sa oled öelnud, et sinu sugulusliinis on põlised tallinlased, esiisade liinis baltisakslased. Isegi maja, kus sündisid, oli kolmandat põlve Sande-rite kodu. Samas ei ole sinu esivanemate seas lauljaid ega muusikuid, küll aga oli üks Peterburis tudeerinud ja seal karjääri alustanud Sander arst, kes oli kuulsas dr Bertensoni assistent ning viibis koos temaga Tšaikovski surivoodi juures. Oled sa oma kunstnikuhinge ja anded pärinud pigem ema- või isallnist?

Ei oskagi öelda. Ema oli äärepealt astumas professionaalse muusiku teele kui viuldaja, mängis noorte viuldajate orkestris, aga otsustas lõpuks siiski rõivadisaini kasuks – mis on ju ka kunst. Isa on eluaeg olnud väga hea joonistaja ja vahel ka klaverit mänginud, kuid kahjuks mitte kummagi asjaga tõsisemalt tegelenud. Igatahes minu «karjäär» viuldajana oli juba nagu ette määratud – minu vanaema vanaonu oli viulimeister ja meie peres mängiti oma pilliga. See oli muusikamaailmas kõva sõna. Aga ma ei saanud viuliga hakkama. Mul kui terava muusikalise kuulmisega lapsel oli väga raske taluda neid jubedaid helisid, mis see pill minu käes tegi. Armastasin pigem klaverit, sest ükskõik kui halvasti mängid, klaver annab ikka puhast heli.

**Avalikkuse ette tõusid sa duetis Artur Raidmet-
saga ansambelis Modern Fox ja kui hiljem lisan-
dus ka roll 1991. aastal linastunud Soome fil-
mis «Iskelmäprinssi», ennustati sulle suurt tu-
levikku. Sinu monoetendus «Juhuslik nimetaja»**

**“Mind on esinejaks
drillitud nagu tsirkus-
sehobust ja seal
maailmas mett moka
peale ei määrita.”**

**jõuab septembris New Yorgis Broadwayl lavale.
Maailm kubiseb artistidest, kelle eluunistus on
seal esineda. Kuidas sinul õnnestus sinna ma-
ha müüa etendus, kus astud tagatipuks ka ise
üles?**

Täiesti juhuslikult. Käesoleva aasta alguses tekkis mul uitmõte kirjutada üks monoetendus. Tegelikult ma olin sel hetkel vaatamas ühte või teist *stand-up*-komöödiat ja mõtlesin, et see žanr on ikka väga piiratud – selline omaaegse «Meelejahutaja» sapise satiiri ja mingi võltssiira pihtimuse kaubanduslik sulam. Mõtlesin, et inimesed on ilmselt juba küllastunud igasugu monokomöödiatest – miks mitte pakkuda neile vahelduseks hoopis teist emotsiooni – hirmu? Ehk siis, plaanisin kirjutada monoetenduse, mis oma žanrilt oleks õudus, mis ei oleks nagu dialoog vaatajaga, vaid iseseisev draamaetendus, lihtsalt väga väikese koosseisuga – ühe näitlejaga. Olen ise staažikas õudusfänn ja üritanud selles vallas ennegi mitmeid asju ette võtta. Muidugi, teater pole kino, siin on õuduse väljendusvahendid piiratud. Aga just see oligi väljakutse. Uurisin internetist, kas midagi sellist on juba tehtud, ja pooljuhuslikult sattusin maailma suurima monoetenduste festivali UnitedSolo veebiküljele. See on väga masiivne festival, mida peetakse igal aastal ligi kahe kuu jooksul otse Broadway südames. Seal osalevad vahel ka Hollywoodi filmistaarid ja Londoni West Endi tähed. Eelmisel aastal näiteks võitis oma monoetendusega peapreemia filminäitleja Billy Crystal, kes on vist kuuel korral juhtinud Oscari-galat. Õudusega märkas, et selleaastasele festivali konkursile registreerumine on juba lõppenud. Kirjutasin neile kiirelt ja küsisin, kas hilinejaid võetakse

veel jutule. Õeldi, et nad võivad seda kaaluda. Istusin arvutisse ja kirjutasin ühe ööga oma näidendi valmis. Hommikul saatsin selle võistlusele ja umbes kuu aja pärast tuli vastus, et mind on valitud põhiprogrammi. Siis küpses ka mõte, et peaksin enne Broadwayle astumist tegema etendusega turnee Eestis. Et Broadwayl esitan seda inglise keeles, on enne ärasõitu kavas ka üks ingliskeelne etendus NATO vägedele Eestis. Kavas on lisaks väike tuur USAs – New York, Chicago, Baltimore –, võimalik, et ka põige Torontosse.

Kas tuur enne Broadway vallutamist lausa kolmekümnes Eesti linnas ei tundu liiga ambitsioonikas? Isegi suuremaid linnu on Eestis poole vähem...

Minu etendus on küllalt kammerlik – see ei vaja suurt saali ega tuhandet pealtvaatajat. Pigem leian, et suurte linnade kõrval kiputakse ära unustama just väikesi kohti, aga seal on inimestel valikut palju vähem ning kui keegi neile midagi huvitavat pakub, siis tullakse ka aktiivselt seda vaatama. Praegu

on tuurigraafikus vist 23 erinevat esinemispaika. Alustan väikelinnadest ja sügisel pärast tagasitulekut USAst, on etendused Tallinnas ja Tartus. Tallinnas, muuseas, esinen Rahvuskooper Estonia kammersaalis, sest just Estoniat pean endiselt oma koduteatriks, kus ma kolmkümmend aastat tagasi alustasin.

Puhtfüüsiliselt on see tuur vajalik eelkõige selleks, et saaksin kokku raha USAsse sõiduks. Kahjuks ei leidnud ei kultuuriministeerium, KulKa, Professionaalkultuuri Sihtkapital ega ükski muu instants, et see sõit väärriks sentigi toetust. Ma olen üldiselt sellega harjunud – viimase kümnekonna aasta jooksul ei ole ühtegi minu muusika-, teatri-, kunsti- või nüüd ka kirjandusalast taotlust rahuldatud. Olen elanud terve elu ilma sponsoriteta, erandiks vast head suhted Nikoni, CityMotorsi ja nüüd Silberautoga. Näib, et ma investeerin oma raha ko-

gu aeg valedesse projektidesse.

Sa oled kirjutanud romaane, novelle, näidendeid. Peagi üllitad sa oma uuest triloogiast esimese raamatu «Litsid». Raamat kirjeldab 30ndate aastate lõpu ja 40ndate esimese poole sündmusi Eestis väikest Tallinna lõbumaja küllastavate inimeste pilgu läbi. On see sulle omane nimetada asju otse ja ilustamata? Sõnale litsid jaguks ju üksjagu sünonüüme...

Eks see pealkiri on, jah, kahe otsaga. Võiks ju tõesti nimeks panna «Öölinnukesed», «Armudaamid» või midagi muud sellist. Aga ma leian, et asjadest tuleb rääkida õigete nimedega. Kui me ütleme «Vene okupatsioon» asemel «Nõukogude baaside rajamine Eesti territooriumil vastavalt rahvusvahelise koostöö lepetele» või «juutide tapmine koonduslaagris» asemel «mitteaarialike elementide probleemi lahendamine töölaagrites», siis asi kõlab küll viisa-

TRÜKIMEEDIA

Teleleht

Nr.: 30.07.2015

Tiraaž: 55000

ITAALIA TURULE
Bel-Etage Swingorkester
üllitab ühes nii itaalia-
kui ka eestikeelse albumi.
Sander loodab seda tu-
rustada ka Itaalias - nais-
lauljana osaleb ju albumil
Küllil Tomingas, noor oope-
rilaulja, kes elab ja töötab
Milanos. «Kui tema veidi
oma muusikaliste suhete
niite tõmbab, on ehk loo-
tust, et jõuame ka Itaalia
turule,» sõnab Sander.

kamana, kuid kaotab oma jõu ja reaalse pointi. Samas teades, kuidas paljud loevad vaid netis suuri pealkirju ning moodustavad oma arvamuse asjadest ilma sisuga tutvumata, oleks äkki tõesti õigem midagi neutraalsemat välja mõelda. Kuid raamat räägib ju mitte ainult elust lõbumajas, vaid laiemalt ka sellest, kuidas Euroopa väikeriigid aastail 1939–40 kordamööda kas Hitleri või Stalini litsideks tehti, kuidas rahvad ja riigid sunniti jäledale vaimsele prostitutsioonile, mis vältas kaks inimpõlve. Ma ei taha sellist asja ilustada ega suhkurdada.

Muuseas, täiesti juhuslikult on aeg lisanud teosele veel ühe paralleeli – teema kas, mis ulatuses ja milliste emotsioonidega peaksime avama oma riigi piirid neile, kes on meie jaoks võõrad. Ma küll ei puudutanud kirjutades teadlikult neid teemasid, kuid olen hakanud mõtlema, et raamatust võidakse välja lugeda või vägivaldselt otsida paralleele valusa pagulasteemaga.

TRÜKIMEEDIA

Teleleht

Nr.: 30.07.2015

Tiraaž: 55000

Kindlasti on seal vahel n-ö halle varjundeid, erinevaid olukordi, aga on otsekoheus teinud sinu elu üldiselt pigem lihtsamaks või keerulisemaks?

Alati keerulisemaks. Ma ei oska n-ö mokka maas hoida, kui seda vaja oleks. Igasugune pugemine või teesklemine on minu jaoks lubatud ainult laval, rollis, mitte elus. Sotsiaalse elukooli ma olen lõpetanud puudulikuga, sest elus lüüakse läbi eelkõige isiklike suhete baasil ja minu oskamatus insitantsidega head läbisäämist mängida maksab tihti kätte.

Modern Foxiga teenisite omal ajal Soomes esimeses 1000 marka kontserdilt – need võis olla kuus oma vilstelst. Sa oled öelnud, et elu oli siis nagu helnaritsikal... Millised olid siis või on hiljemgi, läbi elu, olnud sinu enda kokkupuuted bordelliga?

Kui pead silmas vastavaid asutusi, siis olen neisse sattunud. Juba päris noorena: minu esimene välisõõ oli Modern Foxiga Hamburgi Reeperbahnil. Kõik teavad, et see on lõbumajade rajoon, aga ülimalt soliidne ja väljapeetud. Miski, mis toimub majas sees, ei jõua sealt välja tänavale, kus turistid ja kliendid võivad jalutada ilma, et neid keegi tülitaks. Ja ka seestpoolt olid need asutused pigem midagi klubi, teatri ja baari vahepealset. Bordellis on alati midagi romantilist, sest see peidab endas palju saladusi. Kahjuks ei küüni taolised majad Eestis küll ühelgi tasandil sellisesse kategooriasse.

Hmm... oled siis külastanud lõbumaja lihtsalt üheks dringiks või tellinud ka seksi?

Tunneksin ennast värvipimedana, kui ma poleks püüdnud läbi teha kõike, mida elul

on olnud tarkust mu teele saata.

Kuidas ammutasid selleks raamatuks inspiratsiooni?

Kõik algas ühest juba ligi kolmkümmend aastat tagasi poetatud märkusest. Kui sõitsime Modern Foxiga kas kuhugi kontserdile või sealt tagasi, viipas üks meiega kaasas olnud vana muusik Pirita kandis ühele eemalseisvale väikesele villale ja ütles, et päris sõja lõpus käis ta seal vahel klaverit mängimas, kui daamid Saksa ohvitsere lõbustasid. See kujund jäi minusse idanema. Mõtlesin, et siin, linnast eemal, võis tõesti ette kujutada, et sõda ja pommitamist nagu ei olegi. Idee sellisest suletud mikrokosmosest, kuhu sõda jõuab ainult klientide vahevõtivate mundrite läbi, hakkas paari aasta eest uuesti vormuma. Vahepeal olin lugeanud vanu päevaraamatuid, sõjaaegset kirjajavahetust, ka õövastavaid NKVD ja KGB ülekuulamisprotokolle. Kujudid muutusid järjest selgemaks. Kui Ajakirjade Kirjastus tegi mulle ettepaneku tõlkida üks minu ingliskeelne romaan eesti keelde, ütlesin vastu, et parem kirjutaksin midagi uut. Midagi, mis võib kõnetada just eesti lugejat. Tegelikult olin materjalist algselt planeerinud telesarja ning olin ühe hooaja juba ka stsenaariumina valmis kirjutanud. Nüüd siis töötlesin selle raamatuks ümber.

Eepilisi ajalooromaane kirjutatakse reeglina kangelase aspektist. Kuid kangelasi on üks sajast tuhandest. Kes kirjutab ülejäänud 99 999 inimese loo?

Sa oled öelnud, et sind on läbi aegade inspireerinud nii loominguks kui ka iseenda arenguks

Just 30ndad ja 40ndad. Miks just need aastad, see aeg?

Ei tea, ilmselt karmavõlg. Kuna ma olen äärmuste inimene, siis mind on alati võlunud sellised kohutavad kontrastid: ühelt poolt kõige aegade kõige ilusam visuaalne esteetika, kõige ilusam muusika, teiselt poolt kõige hirksam terror, kõige kohutavam hävitustöö inimeste, ideaalide ja maailmakultuuri kallal. Kõige selle üle annab lõputult mõelda. Lõpetasin sel kevadel ligi 800leheküljelise ingliskeelse romaani, kus üritan lahata natsionaalsotsialismi sünni teemat, aga mitte traditsioonilise mäta otstast, mis ütleb lihtsalt, et Hitler oli koletis. Tahan saada aru, kuidas saab noorest, ülevate illusioonide maailmas elavast kunstnikust inimene, keda kogu maailm peab aegade suurimaks mõrvariks. Tahan aru saada, kas vastavates tingimustes võiks see juhtuda näiteks ka minuga.

Kuidas on sinu inspireerimiseotsingud ja -väljad, mis käima tõmbavad, selle kolmekümne

aasta jooksul tõhustunud?

Mitte oluliselt. Hirmus öelda, aga vist üldse mitte. Ma vist kujunesin välja väga varakult või siis sündisin mingi konkreetse pagasiga.

Huvitaval kombel tõi ema just äsja mulle kusagilt kolikambri minust esimese romaani katsetuse, tehtud samuti täpselt 30 aastat tagasi. Lugesin seda eile öösel ja avastasin, et ma olen kade – kade, et keegi 17aastane võib nii hästi kirjutada. Avastasin ka teatud pettumusega, et minu mõttemaailmas ja väljendusviisis ei ole midagi muutunud, ei paremaks ega halvemaks. Kahjuks on too romaan jäänud lõpetamata, ehkki tundub, et ühte motiivi olen kasutanud oma esimeses novellikogus «Mercator».

“Bordellis on alati midagi romantilist, sest see peidab endas palju saladusi.”

Kulvõrd ja millisesse suunda oled ise nell aastatel muutunud?

Eelkõige julgemaks – noorena oli mu suureks probleemiks liigne tagasihoidlikkus, isegi argus. Nüüd siis pigem liigne julgus. Vot need on need äärmused minu elus...

Sa oled öelnud, et sa ei ole perekonnanimene – et kui sul oleks perekond, peaksid sa selle sulgema eraldi hoonesse ja kulutaksid sellele ilmselt umbes 0,5 protsenti oma ajast... Kas sa ei pelga, et kord, kui oled kõrges eas üksik häärasmees, sa ehk isegi kahetsed oma teatavat resoluutsust, nooruspõlvkõigust?

Üldse ei vaidle – ma olen inimene, kes pidevalt kahtleb oma otsustes ja kahetseb, et ta pole midagi teistmoodi, paremini teinud. Aga kahetsus on elu paratamatu osa, ja nagu öeldakse, sünnime ja sureme me ikka üksi.

Kulvõrd sa selliselt asju üldse perspektiivi mõttes kaalud – kas või Sanderite nime edasikandmise mõttes?

Perspektiivi osas tunneks ma pigem muret selle üle, et maailm on viimase piirini ülerahvastatud ja see toob paratamatult kaasa puuduse ning sõjad, kui selle üle, et maailmas on üks Sander vähem või rohkem.

Oled sa silski fantaseerinud mõttega järeltulijast – kas siis enda lihases või adopteeritud lapsest?

Järeltulijate probleem on edukalt lahendatud.

Võid sa täpsustada?

Mida siin täpsustada? Isegi rotid saavad järeltulijate soetamisega hakkama; meestele selle eest vaevalt kuldmedalit või Nobeli preemiat antakse.

Mõne aasta eest keelasid sa kohtu kaudu ära romaani, mis puudutas muu hulgas sinu eraelu. Oli selles raamatus sinu jaoks liiga palju valet või valgustkartvat?

See õhuke buklett oli kättemaks väga räpase minevikuga inimese poolt, kes peab mind põhjuseks, miks ta on sunnitud politsei uurimise eest võõrsil redutama ega julge enam kodumaale jalgagi tuua. Nagu ikka, süüdistatakse vaenlast iseenda pattudes. Seda on ju lõbus lugeda, aga kriitilisem meel võiks endalt küsida, miks – kui selles üllitises oleks veerandki tõde – kõnnin mina vabaduses, autor aga peidab end kodutuna kusagil võõrsil ja ootab teise astme süüteo ehk alaealiste prostitutsiooni vahendamise aegumist. Uurimus tõestas ning kohus kinnitas otsuse, et raamat edastab ebaõigeid andmeid ja laimu ning minu jaoks on see episood lõpetatud.

Maalide võltsimis-skandaal, kus figureerisid – on tänaseks see

case closed või tegeled veel järellainetustega?

See oli mitmetahuline kogemus. Positiivse külje pealt loobusin võõra kunsti vahendamisest ning hakkasin tegelema pigem minu enda kunstitegevuse täiustamisega, nii et midagi oli selles ka head. Negatiivne emotsioon on teadmine, kuidas inimesed, keda sa tunnend, puksivad su kõiki vahendeid kasutades turult välja ning kui äraostetavad ja eesmärgipõhised võivad olla ka kõrgema astme eksperdid.

Järeldus on: mitte üritada tegutseda maailmas, mis on juba haide vahel ära jagatud ja kus väikesed amatöörid kistakse puruks. Praegu näitab minu galerii Tõnismäel ainult minu enda maale.

Kui kaugele ette on kindel su töö, esinemisgraafik ja millised esinemised pakuvad sulle enim väljakutset, kui ülesastumine Broadwayl välja arvata?

Minu eluvaldkonnas elatakse väljakutselt väljakutsel. Näitleja on täpselt nii hea, kui on tema viimane roll. Lavastaja on täpselt nii

hea, kui on tema viimane lavastus. See on pidev, lõputu, väsitava ja kohati ka mõttetu enesetõestamise nõiaring. Emotsionaalses plaanis ei ole mingit vahet, kas ma astun mõne külakultuurimaja või Rahvus-

ooperi lavale – ma mõtlen ainult endale, ainult sellele, et mina oleksin nii hea kui võimalik, mitte sellele, kes või kui palju rahvast on saalis. Selline egoism on esinejale vajalik. Laval ongi parimad need, kes on oma paremuses veendunud. See veendumus ei luba latti alla lasta. «Sina teed oma asja ja publikul lihtsalt veab, kui ta juhtub seda pealt nägema!» öeldakse ühes vanas Hollywoodi filmis.

Jaanus Hämarsoo

“See on pidev, lõputu, väsitava ja kohati ka mõttetu enesetõestamise nõiaring.”

TRÜKIMEEDIA

Teleleht

Nr.: 30.07.2015

Tiraaž: 55000

